

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I øjeblikket sker der massive nedskæringer i hjemmehjælpen. Ifølge dagbladet Politiken fra den 7. januar 1999 skærer halvdelen af landets kommuner i hjemmehjælpen. Det viser sig, at servicelovens principper om retten til en individuel vurdering fejles til side som en formalitet. Når en kommune på få dage eller uger fjerner hjemmehjælp fra et større antal modtagere, er det ikke udtryk for en individuel vurdering, men tegn på en generel nedskæring og forringelse af velfærden for pensionister og andre modtagere af hjemmehjælp.

Socialministeren har ikke villet reagere effektivt mod kommunernes indskrænkninger. Derfor er der behov for en opstramning af loven, så det bliver klart, at kommunerne har pligt til yde hjemmehjælp, hvor denne er nødvendig.

Socialministerens passivitet hænger sammen med, at de kommunale nedskæringer kan føres tilbage til den aftale, regeringen påtvang kommunerne i foråret 1998, hvor stigningen i de kommunale udgifter blev sat voldsomt ned i forhold til tidligere år. Regeringen bærer således et stort medansvar for nedskæringerne.

Regeringen er også medskyldig i, at det nu synes helt accepteret, at netop hjælpen til praktisk bistand skæres bort, for allerede kommuneaftalen for 1998 lagde op til at prioritere de svageste ældre frem for de næstsvageste. Det er helt fint at bruge flere ressourcer på de svageste, men det må ikke ske på bekostning af de næstsvageste. Desværre har man ikke set meget til forbedringer for de svageste, der er kun sket nedskæringer for de næstsvageste.

SF mener, at det nu må slås fast, at hjemmehjælp ikke er noget, en kommune yder eller ikke yder efter kommunalbestyrelsens forgodtbefindende. Hjemmehjælp er en ret for borgerne. Derfor skal kommunerne nu have en pligt til at yde den. Man længes tilbage til dengang, Socialdemokratiet mente, at der var behov for en klar ret til at få velfærdsydelse.

Hvis kommunerne skal leve op til dette, vil det koste penge. Det kan diskuteres, om kommunerne i givet fald har krav på kompensation via bloktilskuddet ud fra den betragtning, at loven i dag allerede med en rimelig tolkning burde pålægge kommunerne disse

pligter. SF mener, at kommunerne i alle tilfælde har brug for flere penge til hjemmehjælp, og vil gerne drøfte dette - samt den nødvendige finansiering - i forbindelse med behandlingen af lovforslaget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Servicelovens § 71 indledes i dag med formuleringen: »Kommunen sørger for tilbud om ...«. I juridisk sprogbrug opfattes dette normalt som en pligt, men der er tilsyneladende tale om en unormal situation, og derfor foreslås formuleringen ændret til det utvetydige: »Kommunen har pligt til at tilbyde ...«.

Det gælder naturligvis kun i de tilfælde, hvor de i loven nævnte forudsætninger er opfyldt. Her er der akut brug for en præcisering af, hvornår der skal ydes hjælp til praktiske opgaver. Det er nemlig her, man ser de voldsomme nedskæringer.

Ved formuleringen af, hvorledes kommunen skal udfylde pligten til at yde hjemmehjælp, præciseres det efter lovforslaget i § 75, stk. 1:

- 1) at kommunen skal yde hjælp i de beskrevne tilfælde,
- 2) hvilke typer af praktisk hjælp kommunen om fornødent skal yde hjælp til,
- 3) at hjælp dels skal ydes i de tilfælde, hvor en person ikke kan udføre arbejdsopgaverne selv, dels i de tilfælde, hvor en person ganske vist kan udføre dem selv, men hvor det er vanskeligt eller medfører betydelige gener, f.eks. i form af smerter, træthed og lign.,
- 4) at hjælpen skal give mulighed for, at personen kan klare sig i eget hjem. Herved forstås mere, end at pågældende blot skal kunne overleve. Det skal ske på en rimelig og anstændig måde, hvilket indebærer, at hjemmet er rimelig præsentabelt, at personen i et vist omfang kan komme ud m.v.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.